

Z Á P I S

z jednání Výboru pro zdraví, zaměstnanost a sociální otázky

Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

Datum konání: 13. ledna 2025

Zahájení: 13:00

Místo konání: Zasedací místnost Rytířská 31, Praha 1

Přítomni členové výboru: Burjánková Anna, Drbohlavová Gronzíková Alena, Holý Dalibor, Husák Jan, Kavur Štěpán, Kršíková Hana, Miklušáková Marta, Mikulčická Jana, Pěničková Daniela, Pospíšil Filip, Rákoczyová Miroslava, Sonická Dalimila, Švehlová Alice, Uličná Eva

Hosté: Jindrová Stanislava

Za Úřad vlády ČR: Nguyen Dieu Thuy

Jednání řídila jeho předsedkyně Alena Drbohlavová Gronzíková. Jednání probíhalo v hybridní formě.

Program:

1. **Zahájení a přivítání** (Alena Drbohlavová Gronzíková)
2. **Představení zaměření a členů Výboru** (Thuy Nguyen a členové Výboru)
3. **Informace o kurzu pro terénní pracovníky pracujícími s osobami z řad romské menšiny ohrožených závislostí** (Klára Kameníková)
4. **Revize Strategie romské integrace 2021-2030** (Thuy Nguyen a Klára Kameníková)
5. **Různé**
 - a) **Informace o prodloužení účinnosti zákona o odškodnění protiprávně sterilizovaných osob**
 - b) **Volba místopředsedy/místopředsedkyně Výboru**

1. Zahájení a přivítání

Předsedkyně Výboru A. Drbohlavová Gronzíková přivítala přítomné členky a členy Výboru pro zaměstnanost, zdraví a sociální otázky Rady vlády pro záležitosti romské menšiny (dále jen „Výbor“) a hostku S. Jindrovou a uvedla, že se jedná se o první jednání nově vzniklého Výboru. Připomněla, že Výbor vznikl spojením agend Výboru pro zaměstnanost a Výboru zdravotně-sociálního Rady vlády pro záležitosti romské menšiny. Výbor se skládá ze zástupců státní správy, zástupce krajského koordinátora pro romské záležitosti a odborníků z neziskového sektoru a dalších institucí. Dále uvedla, že Výbor má momentálně 16 členů a členek.

T. Nguyen, tajemnice Výboru, zkontrolovala usnášeníschopnost Výboru. Přítomno bylo 13 členek a členů, Výbor byl usnášeníschopný.

A. Drbohlavová Gronzíková dala hlasovat o programu Výboru.

PRO	Zdržel se	PROTI
13		

Program byl schválen.

2. Představení zaměření a členů Výboru

A. Drbohlavová Gronzíková požádala členky a členy Výbory, aby představili sebe a svoji expertízu.

M. Miklušáková je vedoucí oddělení sociální integrace Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“), který je resortním gestorem Strategie sociálního začleňování. V oblasti zdraví je pro ni a její pracoviště nejzajímavější téma mediátora podpory zdraví, toto téma by ráda diskutovala na příštích jednání Výboru.

A. Burjánková uvedla, že působí na MPSV v sekci evropských fondů a mezinárodní spolupráce, odbor realizace programů fondů EU – zaměstnanost a adaptabilita. Uvedla, že může zprostředkovávat informace z fondů EU, Operačního programu Zaměstnanost plus, ale i z Národního plánu obnovy a o projektech Úřadu práce ČR a nestátních neziskových organizací zaměřené na podporu této problematiky.

H. Kršíková informovala, že je krajskou koordinátorkou pro záležitosti romské menšiny v Jihočeském kraji a na krajském úřadě působí také jako metodička sociální práce a prevence a sociální pracovnice. Uvedla, že vnímá romskou problematiku a sociální práci jako propojenou.

F. Pospíšil uvedl, že je z Ministerstva pro místní rozvoj, Agentury pro sociální začleňování (dále jen „ASZ“), kde má na starosti strategický rozvoj a legislativní aspekty sociálního začleňování a fungování ASZ. Doplnil, že na Výboru bude zprostředkovávat informace o působení ASZ na místní úrovni.

D. Holý uvedl, že působí jako statistik v Českém statistickém úřadě (dále jen „ČSÚ“), kde se zabývá oblastí trhu práce, ve svých činnostech se často zabývá tématem rozdílů odměňování mužů a žen. Upřesnil, že romskou menšinou specificky se nezabývá, jelikož romská národnost není identifikovaná v souborech ČSÚ. Dle D. Holého jsou však problémy Romů známé a je podle něj potřeba tyto problémy řešit.

D. Solnická je ze Státního úřadu inspekce práce (dále jen „SÚIP“) v Opavě, který je nadřízený všem oblastním SÚIP, je vedoucí úseku inspekce pracovněprávních vztahů. Uvedla, že inspektoři SÚIP kontrolují i diskriminaci v pracovněprávních vztazích, poskytují poradenství a řeší podněty ke kontrolám. K řešení možné diskriminace Romů uvedla, že není tak jednoduché identifikovat osobu romské národnosti, pokud se k tomu daná osoba sama nepřihlásí. Dle ní je známo, že Romové mívají na trhu práce horší postavení, ale pokud se k romské etnicitě nepřihlásí, nelze to řešit jako diskriminaci na základě etnicity.

E. Uličná uvedla, že ve Výboru zastupuje Státní zdravotní ústav, konkrétně v Centru podpory veřejného zdraví (dále jen „CPVZ“). V současné době v CPVZ realizují několik projektů, nejrelevantnější je projekt POZDRAV zaměřený na mladistvé, kteří jsou ohroženi chudobou a sociálním vyloučením. A. Drbohlavová Gronzíková požádala E. Uličnou o přípravu prezentace k tomuto projektu na příští jednání.

A. Švehlová uvedla, že ve Výboru zastupuje Asociaci poskytovatelů sociálních služeb (dále jen „APSSS“) sdružující poskytovatele sociálních služeb. APSSS pokrývá 90 % poskytovatelů sociálních služeb, pracuje na mnoha projektech, připomínkuje legislativu a poskytuje vzdělávání.

M. Rakoczyová uvedla, že se ve Výzkumném ústavu práce a sociálních věcí (dále jen „VÚPSV“) věnuje analýzám trhu práce, provádí kvalitativní analýzy a byla členkou týmu I. Šimíkové, který mapoval socioekonomickou situaci Romů v ČR. Informovala, že momentálně VÚPSV nerealizuje žádný projekt zaměřený na Romy.

J. Mikulčíková z Kanceláře veřejného ochránce práv (dále jen „KVOP“) působila na odboru rovného zacházení, kde se zabývala tématem diskriminace na trhu s bydlením a diskriminace z důvodu romské etnicity. Od začátku roku 2025 je poradkyní zástupce ombudsmana.

J. Husák se představil jako ředitel vzdělávací sekce Awen Amenca, ve Výboru zastupuje střešní organizaci Romanonet. Sdělil, že se oblasti zaměstnávání věnuje dlouhodobě a vnímá Výborem sledované oblasti za klíčové. Zmínil, že věří, že Výbor bude velmi zajímavý a prospěšný pro posun v oblastech, kterými se bude věnovat.

D. Pěničková uvedla, že v současné době vede dva projekty na sociální začleňování a mediaci ve zdraví ve Velkých Hamrech a Liberci.

T. Nguyen představila zaměření Výboru a základní principy fungování Výboru, tj. jeho statut, roli předsedy a místopředsedy Výboru a roli Výboru ve vztahu k naplňování Strategie rovnosti, začlenění a participace (Strategie romské integrace) 2021-2030 (dále jen „Strategie“). Zdůraznila, že členové sekretariát Výboru i předsedkyně Výboru uvítají, pokud budou členové Výboru také navrhovat body jednání a aktivně přispívat svými podněty. Prezentace je přílohou tohoto zápisu.

3. Informace o kurzu pro terénní pracovníky pracujícími s osobami z řad romské menšiny ohrožených závislostí

K. Kameníková z oddělení národnostních menšin a romských záležitostí představila informace o kurzu. Podklad k tomuto bodu obdrželi členové před jednáním. Vznik kurzu je jedním z opatření kapitoly Zdraví Strategie a měl ho původně v gesci Odbor protidrogové politiky ÚV ČR. V rámci revize Strategie došlo ke změně gestora na Odbor lidských práv ÚV ČR (dále jen „OLP“), který navázal spolupráci s organizací Společnost Podané ruce o.p.s., která poskytuje adiktologické služby a také další různé služby pro romské klienty. OLP organizaci Společnost Podané ruce představil úkol a záměr podoby kurzu. Následovalo společné jednání i s terénními pracovníky a krajskými koordinátory pro záležitosti romské menšiny, na kterém byla nastíněna základní podoba kurzu – měl být prakticky zaměřený, pro všechny pomáhající profese, tedy nejen pro terénní pracovníky, ale i pro sociální pracovníky, pro romské poradce, asistenty prevence kriminality. OLP požadoval, aby při zápisu do kurzu nebyl uplatňován požadavek na vstupní vzdělání, resp. na nejvyšší dosažené vzdělání. Do vytváření podoby kurzu byla

zapojena i Pracovní skupina pro bezpečnost Rady vlády pro záležitosti romské menšiny. Kurz se již podařilo akreditovat, na první termín je počítáno s 25 účastníky. K. Kameníková informovala o plánovaném online setkání se Společností Podané ruce, na kterém by se vyjasnily požadavky k praktické podobě konání kurzů. Zdůraznila, že je důležité, aby se kurz dostal mezi nejširší okruh lidí a vyzvala členy a členky Výboru k jeho propagaci u relevantních skupin osob.

M. Miklušáková projevila zájem o účast na jednání s organizací Společnost Podané ruce. T. Nguyen sdělila, že pošle informaci o jednání všem členům Výboru.

4. Revize Strategie romské integrace 2021-2030

T. Nguyen představila průběh první revize Strategie. Uvedla, že revize Strategie probíhala v roce 2024 a byli do ní zapojeni gestoři opatření, členové Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a jejich výborů a pracovních skupin, krajští koordinátoři pro romské záležitosti, zástupci romské občanské společnosti a zástupce Agentury EU pro základní práva – FRA. Revidovaná strategie byla v době jednání v meziresortním připomínkovém řízení. V rámci revize probíhaly kulaté stoly a připomínkové řízení ke každé kapitole a všichni aktéři měli možnost uplatnit své připomínky po celý průběh revize. Dle Strategie mají po dobu její platnosti proběhnout dvě revize.

T. Nguyen uvedla, že by se Výbor měl dle svého zaměření věnovat kapitolám zdraví, bydlení a zaměstnanost. Na jednání Výboru budou pravidelně zařazovány body týkající se plnění opatření z těchto kapitol. Sekretariát Výboru vypracuje také seznam opatření, do jejichž plnění se mohou členové Výboru zapojit. Revidovaná Strategie bude platit od roku 2025. Cílem první revize bylo se zaměřit na zefektivnění stávajících opatření např. úpravou gestorů, popisu opatření a kritérií plnění. V rámci první revize Strategie nebyla přidána nová opatření ani nebylo odebráno žádné stávající opatření.

K. Kameníková upřesnila, že v tomto roce bude zpracován materiál Informace o naplňování Strategie v roce 2024, kde budou vyhodnocena opatření z původní Strategie, která byla platná do konce roku 2024. Zmínila, že druhá revize Strategie proběhne možná až v roce 2028, a to vzhledem k tomu, že v roce 2027 skončí programové období fondů EU, proto by se mohla druhá revize Strategie zaměřit mimo jiné na řešení financování Strategie po zbývajícím období.

5. Různé

a) Informace o prodloužení účinnosti zákona o odškodnění protiprávně sterilizovaných osob

Vzhledem k nepřítomnosti K. Bursíkové Jacques (omluvena z důvodu paralelní neodkladné akce) nebyl bod projednán a informace byla zaslána členům Výboru písemně.

b) Volba místopředsedy/mstopředsedkyně Výboru

A. Drbohlavová Gronzíková vysvětlila, že dle statutu Výboru má Výbor minimálně 9 a nejvýše 21 členů, kterými jsou předseda, místopředseda a další členové. Místopředseda vykonává funkci předsedy v jeho nepřítomnosti, je povinen plnit činnosti svěřené mu předsedou Výboru. Na místopředsedu může kandidovat jakýkoliv člen Výboru.

A. Drbohlavová Gronzíková poté vyzvala členy a členky Výboru, aby zvážili svojí kandidaturu na funkci místopředsedy/místopředsedkyně Výboru. Svoji kandidaturu mohou členové a

členky zaslat na email tajemnice Výboru T. Nguyen. Vzhledem k velikosti Výboru je dle ní potřeba pouze jeden místopředseda/místopředsedkyně.

F. Pospíšil se zeptal, jakým způsobem se budou zařazovat body na jednání Výboru a jak často se budou konat jednání.

T. Nguyen odpověděla, že se plánují tento rok tři jednání Výboru a příprava programu bude probíhat ve spolupráci se členy Výboru. Vysvětlila, že před každým jednáním bude členům zasláno avízo o jednání a výzva k návrhu bodů programu. Zdůraznila, že sekretariát Výboru uvítá, pokud budou členové Výboru aktivně navrhnout body.

D. Pěničková se zeptala na vývoj spolupráce s Ministerstvem zdravotnictví (dále jen „MZ“) na plnění Strategie, a to vzhledem k tomu, že MZ dlouhodobě nebylo ochotné plnit opatření Strategie, které mělo ve své gesci. T. Nguyen uvedla, že komunikace s MZ ve věci plnění Strategie probíhá kontinuálně. Informovala, že MZ neplnění opatření Strategie zdůvodňuje nemožností upřednostňovat romskou menšinu před jinými skupinami, což je dle MZ diskriminace neromů. T. Nguyen uvedla, že se OLP snažilo na jednáních MZ vysvětlit, že je cílem Strategie řešit nerovnosti mezi romskou menšinou a většinovou společností, proto plnění opatření nelze označovat za diskriminaci neromů, ale právě jako snahu o řešení nerovností. V rámci revizi se OLP dohodl s MZ na úpravě několika opatření, aby bylo možné je lépe plnit. Úpravy zahrnovaly např. i změnu gestorství, kdy část opatření přešla do gestorství vládní zmocněnkyně pro záležitosti romské menšiny. Na závěr dodala, že členkou Výboru je také zástupkyně MZ E. Šindlářová.

A. Drbohlavová Gronzíková se zeptala, kolik případů diskriminace SÚIP ročně řeší a jak. D. Solnická uvedla, že se jedná o stovky případů diskriminace, nejčastěji z důvodu věku, zdravotního stavu a péče o rodinu. Případy se řeší pokutou, SÚIP působí také osvětově nebo jsou osoby posílány ke KVOP. U diskriminace Romů je problém s jejich identifikací.

A. Drbohlavová Gronzíková poděkovala přítomným členům a členkám Výboru a ukončila jednání.

Zpracovala: Mgr. Dieu Thuy Nguyen

Za správnost: Alena Drbohlavová Gronzíková